

Program Wychowawczo – Profilaktyczny

Zespołu Szkół nr 5 im. Jana Pawła II w Lublinie

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

Podstawa prawna

Wizja szkoły

Misja szkoły

Cele ogólne pracy wychowawczo- profilaktycznej

Wizja absolwenta

Strategia działań wychowawczo-profilaktycznych w szkoleniowo

Formy realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Osoby odpowiedzialne za realizację programu wychowawczo-profilaktycznego i ich zadania

Współpraca z rodzicami

Instytucje wspomagające pracę wychowawczą

Ewaluacja

Załączniki

Wykaz literatury

*„Młody człowiek jest wrażliwy na prawdę,
sprawiedliwość, piękno, na inne wartości duchowe.
Młody człowiek pragnie odnaleźć siebie samego,
dlatego szuka prawdziwych wartości i ceni tych,
którzy ich nauczają i według nich żyją”*

Jan Paweł II

Przemówienie do katechetów, nauczycieli i wychowawców, Włocławek 6 czerwca 1991

Wprowadzenie

Wychowanie rozumiane jako osiągnięcie przez uczniów pełni rozwoju osobowego stanowi integralną i nierozłączną część nauczania i kształcenia. Rozwój osobowy ucznia powinien przebiegać we wszystkich wymiarach, w szczególności zaś intelektualnym, psychicznym, estetycznym, moralnym i duchowym.

Profilaktyka rozumiana jest jako kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równolegle trzy obszary działania:

- ✓ wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu
- ✓ ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój;
- ✓ inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Profilaktyka w szkole to ogół działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych chroniących młodzież przed zakłóceniami w rozwoju. Chroni ona również młodego człowieka w sytuacjach przed ryzykownymi zachowaniami. Szkoła jest miejscem profilaktyki:

- ✓ Uniwersalnej – skierowanej do grupy niskiego ryzyka. Jej celem jest wspieranie ucznia w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań ograniczających zachowania ryzykowne.
- ✓ Selektywnej – mającej charakter wczesnej interwencji. Jej celem jest identyfikacja osób lub grup o najwyższym ryzyku dysfunkcyjności oraz pomaganie w niwelowaniu ryzyka.
- ✓ Wskazującej – polegającej na wsparciu uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania substancji psychoaktywnych lub wystąpiły inne zachowania ryzykowne.

Szkoła jako podstawowa jednostka uprawniona do realizowania zadań dotyczących kształcenia, wychowania, profilaktyki i opieki powinna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju i przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady wolności, demokracji, tolerancji, solidarności i sprawiedliwości. W wychowaniu i profilaktyce szkoła przyjmuje za podstawę uniwersalne zasady moralne i etyczne, respektując humanistyczny system wartości i godności osoby ludzkiej.

Szkoła wspomaga wychowawczą rolę rodziny, nie powinna wyręczać rodziców, lecz wspierać w procesie wychowania. Kierunek działalności wychowawczej i profilaktycznej naszej szkoły jest zgodny z wolą i przekonaniem rodziców.

Uznając, że program wychowawczo - profilaktyczny to planowa i uporządkowana praca nad formowaniem osobowości młodego człowieka, mająca na celu wyposażenie go w taką wiedzę i umiejętności, aby rozumiał, prawidłowo interpretował i umiejętnie stosował obowiązujące normy i wartości, wyznaczyliśmy cele i sposoby ich osiągnięcia. Podejmowane przez Szkołę działania prowadzą do osiągnięcia wysokiego poziomu kształcenia i wychowania. Cel ten będzie realizowany przez twórczą pracę nauczycieli, którzy powinni wychowywać młode pokolenie w duchu patriotyzmu i szacunku dla Ojczyzny, całego dziedzictwa kulturowego oraz wartości chrześcijańskich, ukształtowanych na przestrzeni dziejów. Pragniemy, aby nasi uczniowie w swoim postępowaniu świadomie wykorzystywali zdobytą wiedzę i umiejętności.

Przyjmując imię Jana Pawła II nasza szkoła przyjęła też zobowiązanie wychowania młodych ludzi w duchu prawdy i odkrywania wartości. Nauczanie naszego Patrona, o które został wzbogacony Program Wychowawczo - Profilaktyczny, stanowi drogowskaz dla młodych ludzi na drodze doskonalenia postawy moralnej i społecznej oraz podnoszenia umiejętności w zakresie funkcjonowania we współczesnym świecie.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Zespołu Szkół nr 5 im. Jana Pawła II został opracowany na podstawie diagnozy przeprowadzonej wśród uczniów, rodziców i wychowawców w czerwcu 2017 roku. Diagnoza ta obejmowała:

- ✓ wywiad fokusowy z rodzicami uczniów wszystkich klas,
- ✓ badania ankietowe przeprowadzone wśród uczniów – przedstawiciele Samorządu Uczniowskiego z każdej klasy,
- ✓ analizę działań wychowawczych i profilaktycznych realizowanych w klasie. (Analizy dokonali wychowawcy wszystkich klas.)

Uwzględniono także wnioski z analiz i badań przeprowadzanych cyklicznie, każdego roku tj.:

- ✓ Diagnoza wychowawczo - dydaktyczna klas I,
- ✓ Badanie oczekiwań uczniów klas I i ich rodziców wobec szkoły,
- ✓ Ewaluacja wewnętrzna i zewnętrzna,
- ✓ Diagnoza na wejście,
- ✓ Wyniki wewnątrzszkolnego badania osiągnięć,
- ✓ Wyniki matur i egzaminów zawodowych,
- ✓ Badanie losów absolwentów,
- ✓ Inne.

Niniejszy program określa specyfikę działalności wychowawczo – profilaktycznej przeprowadzonej w Zespole Szkół nr 5 im. Jana Pawła II w Lublinie, w :

- ✓ XXIV Liceum Ogólnokształcącym,
- ✓ Technikum Gastronomiczno – Hotelarskim,
- ✓ Branżowej Szkole Gastronomicznej I stopnia.

Podstawa prawna

Program wychowawczo - profilaktyczny szkoły jest dokumentem, który określa działalność edukacyjną placówki w zakresie wychowania, realizowaną przez wszystkich pracowników Szkoły. Podstawy prawne szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego zawarte są m.in. w następujących aktach prawnych i dokumentach.

- ✓ Konstytucja RP z 1997r. (art. 48, 53, 54, 70, 72)

- ✓ Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z dnia 10 grudnia 1948r.
- ✓ Konwencja Praw Dziecka z dnia 20 listopada 1989r. (Dz. U. 1991 Nr 120, poz. 526)
- ✓ Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. (Dz. U. 1991 Nr 95 poz. 425 z późn. zm., w tym Ustawa z dnia 23 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw Dz. U. 2016 poz. 1010)
- ✓ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. 2017 poz. 1189 z późn. zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. Z dnia 11 stycznia 2017 r. poz 59)
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2005 Nr 179 poz. 1485; z późn. zm.).
- ✓ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. 2016 poz. 1654)
- ✓ Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. 1996 Nr 10 poz. 55; z późn. zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2016 poz. 546)
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2005 Nr 180 poz. 1493)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałaniu narkomanii.
- ✓ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2011 Nr 209 poz. 1245)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2009 Nr 4 poz. 17)
- ✓ Rozporządzenie i Sportu z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2002 Nr 10 poz. 96)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 poz. 977)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. 2014 poz. 395 z późn. zm. tym Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego Dz. U. 2017 poz. 1117)

- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem (Dz. U. 2003 Nr 26 poz. 226).
- ✓ Rozporządzenie Rady Ministrów z 5 lipca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych (Dz.U. 2016 poz. 1045).
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2013 poz. 532)
- ✓ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 4 sierpnia 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2015 poz. 1286)
- ✓ Statut Szkoły
- ✓ Procedury Postępowania w Sytuacjach Trudnych Wychowawczo

Oraz wybrane myśli nauki Jana Pawła II zawarte w jego publikacjach i przemówieniach

Wizja Szkoły

Zespół Szkół nr 5 im. Jana Pawła II w Lublinie to szkoła przyjazna dla każdego ucznia, dająca poczucie bezpieczeństwa, stwarzająca optymalne warunki do pełnego rozwoju intelektualnego, fizycznego, emocjonalnego, społecznego i duchowego. Kształtując umiejętności interdyscyplinarne przygotowujemy ucznia do świadomego wyboru dalszej drogi edukacyjno-zawodowej.

Misja Szkoły

Szkoła kształtuje swoich wychowanków przyjmując za wzór życie i naukę Patrona Jana Pawła II, w oparciu o wartości moralne i umiejętności interpersonalne tak, aby mogli oni sprostać wyzwaniom współczesnego świata, odnosić sukcesy osobiste i zawodowe. Szkoła pomaga uczniom w ich rozwoju, w podejmowaniu, pomnażaniu i przekazywaniu dziedzictwa minionych pokoleń.

Cele ogólne pracy wychowawczej i profilaktycznej

Nadrzędnym celem wychowawczym i profilaktycznym naszej Szkoły jest stworzenie jednakowych warunków uczniom zdrowym i z niepełnosprawnością do wszechstronnego rozwoju intelektualnego, fizycznego, emocjonalnego, społecznego i duchowego; przygotowanie uczniów do życia w dynamicznie rozwijającym się świecie. W związku z tym podejmowane działania wychowawcze i profilaktyczne zmierzają do osiągnięcia następujących celów:

- ✓ Wspieranie indywidualnej drogi rozwojowej ucznia, uwzględniając jego predyspozycje fizyczne, psychiczne, emocjonalne, intelektualne, duchowe, środowisko rodzinne i kulturowe.
- ✓ Kształtowanie postaw społecznych i obywatelskich ucznia w duchu poszanowania dla dobra wspólnego, rodziny, społeczności lokalnej, narodu, państwa, w oparciu o właściwie rozumianą tolerancję.

- ✓ Kształtowanie postaw w oparciu o wartości takie jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw.
- ✓ Budzenie wrażliwości, uczenie hierarchizacji wartości etycznych, moralnych, dokonywania wyborów oraz wewnętrznego doskonalenia się.
- ✓ Przygotowanie do odpowiedzialnego pełnienia ról społecznych, rodzinnych i zawodowych.
- ✓ Kształtowanie u młodzieży postaw zdrowego stylu życia i społecznie akceptowanych form spędzania wolnego czasu, w tym angażowanie się w działania na rzecz drugiego człowieka.
- ✓ Dostarczanie rzetelnej wiedzy uczniom, nauczycielom i rodzicom na temat skutków zachowań ryzykownych oraz sposobów przeciwdziałania takim zachowaniom.
- ✓ Wczesne rozpoznawanie zagrożeń, diagnozowanie dysfunkcji oraz budowanie sieci wsparcia i pomocy dla osób z grupy wysokiego ryzyka.
- ✓ Eliminowanie i redukcja czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących.
- ✓ Wspieranie Rodziny w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych..

Sylwetka absolwenta

Cel pracy wychowawczo - profilaktycznej Szkoły ukierunkowany jest na przygotowanie młodego człowieka do podjęcia wyzwań stawianych przez świat dorosłych. Pragniemy, aby nasi uczniowie odnaleźli własną drogę we współczesnym społeczeństwie i samodzielnie ją kształtowali, poprzez dokonywanie właściwych ocen i wyborów, pamiętając o wartościach, którymi kierował się Patron Szkoły Jan Paweł II.

Praca wychowawczo-profilaktyczna szkoły koncentruje się na harmonijnym rozwoju ucznia w sferach: intelektualnej, fizycznej, emocjonalnej, społecznej i duchowej.

Nasz Absolwent:

- ✓ Ma ugruntowaną wiedzę i solidne przygotowanie do dalszego kształcenia, jest świadomy własnych możliwości i zdolności. (Strefa intelektualna)
- ✓ Wyposażony jest w system wartości, którego podstawę stanowi szacunek do samego siebie i drugiego człowieka. (Strefa duchowa)
- ✓ Przygotowany jest do aktywnego i twórczego życia w otaczającej go rzeczywistości, potrafi radzić sobie w sytuacjach trudnych. (Strefa emocjonalna)
- ✓ Zna pojęcie „patriotyzm”, interesuje się historia swojego regionu i kraju, jest odpowiedzialny za rozwój „małej ojczyzny”. W sposób właściwy rozumie idee demokracji. (Strefa społeczna)
- ✓ Rozumie rolę rzetelnej pracy w osiągnięciu życiowych celów i odnalezieniu własnego miejsca w społeczeństwie. (Strefa duchowa)
- ✓ Przygotowany jest do pełnienia różnych ról społecznych, w tym do pełnego uczestniczenia w życiu rodzinnym i społecznym. (Strefa społeczna)
- ✓ Prowadzi zdrowy i higieniczny styl życia.(Strefa fizyczna)
- ✓ Wyposażony jest w wiedzę i umiejętności niezbędne do funkcjonowania na rynku pracy (Strefa intelektualna i społeczna)

Strategia działań wychowawczo – profilaktycznych w szkole

Strategia działań wychowawczo – profilaktycznych w szkole obejmuje realizację celów szczegółowych z uwzględnieniem treści oraz przewidywanych efektów podejmowanych działań.

1. Wspieranie uczniów w świadomym kształtowaniu własnej drogi rozwoju, z uwzględnieniem ich potrzeb i możliwości

„Przykładajcie się do nauki z wielkim zapałem. Wiedza bowiem otwiera horyzonty i sprzyja duchowemu rozwojowi człowieka. Prawdziwie wielki jest ten człowiek, który chce się czegoś nauczyć”.

Jan Paweł II, Łowicz, 14 czerwca 1999

Cele szczegółowe:	Treści	Efekty:
<ul style="list-style-type: none"> • rozwój sprawności umysłowych oraz zainteresowań w oparciu o możliwości ucznia, • osiąganie dojrzałości intelektualnej, • kształtowanie umiejętności rozpoznawania zasobów osobistych i właściwego ich wykorzystania, • budowanie poczucia odpowiedzialności za rozwój, samodzielne decyzje dotyczące dalszej drogi kształcenia, • planowanie, organizowanie i samoocena, przyjmowanie odpowiedzialności za własną naukę, • organizacja pomocy uczniom zagrożonym niepowodzeniem szkolnym, • wspieranie rodzin będących w trudnej sytuacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • zdolności i predyspozycje , • analiza SWOT, • samopoznanie: Jaki jestem, jaki mógłbym być? • zainteresowania, hobby, pasje, • oferta konkursów i olimpiad, kół zainteresowań, • możliwości wsparcia ucznia w trudnej sytuacji edukacyjnej, wychowawczej, środowiskowej. (oferta pomocy materialnej), • wiedza o otaczającym świecie, społeczeństwie i kulturze, • techniki efektywnego uczenia się, samodoskonalenia, sprawnego zarządzania czasem, • korzystanie z różnych źródeł informacji, • wykorzystanie wiedzy w praktyce, • oferta pomocy psychologa, pedagoga i doradcy zawodowego. 	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwijają swoje zdolności i zainteresowania w procesie lekcyjnym i poza szkołą, uczestniczą w konkursach, olimpiadach i turniejach, • korzystają z różnych form zdobywania wiedzy • rozpoznają swoje mocne i słabe strony i uwzględniają je przy planowaniu dalszej drogi kształcenia, • współpracują z nauczycielami w procesie kształcenia i wychowania, • potrafią planować i organizować naukę, • potrafią korzystać z różnorodnych źródeł informacji, • wybierają dalszą drogę kształcenia i określają swoje cele w życiu, • Korzystają z dostępnej w szkole pomocy.

2. Kształtowanie osobowości uczniów w oparciu o wartości etyczne

„Ważne są wybory oparte na wartościach. Wartości są bowiem podstawą, która nie tylko decyduje o Waszym życiu, ale także określa linie postępowania i strategię, które budują życie w społeczeństwie. Nie można żyć w niekonsekwencji: wymagać od innych i od społeczeństwa, a samemu prowadzić życie tak, jakby wszystko w nim było dozwolone.”

Jan Paweł II, Watykan, 8 grudnia 1984

Cele szczegółowe:	Treści	Efekty:
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznawanie przez ucznia wartości moralnych, dokonywanie właściwych 	<ul style="list-style-type: none"> • system wartości i autorytety w życiu człowieka, • problemy i potrzeby innych ludzi, empatia, altruizm – wolontariat, 	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeciwstawiają się agresji i naciskom wobec słabszych fizycznie i

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkół nr 5 im. Jana Pawła II w Lublinie

<p>wyborów i hierarchizacja wartości,</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie postawy odpowiedzialności, uczciwości oraz poszanowania własności, kształtowanie postawy poszanowania godności swojej i innych, postawy życzliwości i szacunku, otwartości i tolerancji, budowanie stylu na wzór postawy Patrona - Jana Pawła II. 	<ul style="list-style-type: none"> tolerancja wobec zachowań, poglądów i religii, dyskryminacja i wykluczenie – przeciwdziałanie, kultura języka i kultury bycia, poszanowanie i dbałość o mienie własne i szkolne, odpowiedzialność za słowa i podejmowane działania, prawo szkolne, przestrzeganie regulaminów i procedur, poznawanie życia i dzieła Patrona, nauczanie Jana Pawła II o wartościach . 	<p>psychicznie, wobec osób o innych przekonaniach,</p> <ul style="list-style-type: none"> pomagają słabszym i potrzebującym pomocy, biorą udział w akcjach humanitarnych, znają i przestrzegają obowiązujące w szkole przepisy. Ponoszą konsekwencje wynikające z nieprzestrzegania przepisów, są nagradzani za zachowania i postawy wykraczające poza obowiązki ucznia, dbają o mienie, znają życie i dzieło Patrona Szkoły, znają przesłanie Jana Pawła II na temat wartości..
---	---	---

3. Budowanie więzi z Ojczyzną, uczenie współczesnego patriotyzmu

„Świadomość własnej przeszłości pomaga nam włączyć się w długi szereg pokoleń, by przekazać następnym wspólne dobro - Ojczyznę.”

Jan Paweł II, Poznań, 3 czerwca 1997

Cele szczegółowe:	Treści:	Efekty:
<ul style="list-style-type: none"> rozwijanie postaw patriotycznych, poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionalnej, narodowej i europejskiej. pogłębianie rozumienia powiązań między przeszłością, teraźniejszością i przyszłością, poznawanie własnego regionu i kształtowanie tożsamości regionalnej. kształtowanie postawy zrozumienia i tolerancji wobec innych wspólnot regionalnych, etnicznych i narodowych, budowanie pozytywnego obrazu Szkoły poprzez tworzenie i kultywowanie jej tradycji. 	<ul style="list-style-type: none"> historia szkoły i jej tradycje, rocznice państwowe i narodowe, symbole narodowe i szkolne, Lubelszczyzna – historia, atrakcje, współczesność, integracja europejska, rola Polski i Polaków we współczesnej Europie, świecie, pamięć o przeszłości, nauczanie Jana Pawła II o ojczyźnie, narodzie i historii. 	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> znają historię, tradycje, obyczaje swego regionu, kraju, znają historię symboli narodowych: godła, flagi i hymnu, z szacunkiem odnoszą się do narodowych symboli i tradycji, przyjmując właściwą postawę podczas uroczystości państwowych i szkolnych, odróżniają patriotyzm od nacjonalizmu, znają historię Szkoły, znają przesłanie Jana Pawła II na temat wartości Ojczyzny.

4. Rozwijanie otwartej postawy wobec siebie i otaczającej rzeczywistości

„Człowiek nie jest sam, żyje z drugim, przez drugich, dla drugich. Cała ludzka egzystencja ma właściwy wymiar wspólnotowy – i wymiar społeczny. Ten wymiar nie może oznaczać redukcji ludzkiej istoty, jej talentów, jej możliwości, jej zadań.”

Jan Paweł II, Gdańsk, 12 czerwca 1987

Cele szczegółowe:	Treści:	Efekty:
<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów, rozwijanie umiejętności rozpoznawania stanów 	<ul style="list-style-type: none"> umiejętności interpersonalne: komunikacja, asertywność, empatia, negocjacje, umiejętność rozwiązywania problemów społecznych, poczucie własnej wartości, 	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> zachowują się asertywnie, szanują potrzeby innych ludzi, wczuwają się w przeżycia drugiego człowieka, okazują wzajemny szacunek,

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkół nr 5 im. Jana Pawła II w Lublinie

<p>emocjonalnych własnych i innych oraz wyrażania ich w sposób akceptowany społecznie,</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, przygotowanie do uczestnictwa w kulturze, kształcenie umiejętności przeciwdziałania zagrożeniom związanym z rozwojem cywilizacyjnym i w sytuacjach nadzwyczajnych, kształtowanie umiejętności selektywnego poszukiwania informacji 	<ul style="list-style-type: none"> tolerancja, przeciwdziałanie dyskryminacji, samodzielność i umiejętność pracy w zespole, aktywny udział w kulturze, portale społecznościowe – zagrożenia, cyberprzemoc, przestępstwa komputerowe, bezpieczeństwo w sieci, nauczanie Jana Pawła II o relacjach pomiędzy jednostką a społeczeństwem. 	<p>przestrzegają norm dobrego zachowania w sytuacjach codziennych,</p> <ul style="list-style-type: none"> swą aktywną postawą odpowiadają na apele pomocy innym ludziom, podejmują działania na rzecz szkoły i środowiska, rozumieją znaczenie kultury we współczesnym świecie, rozwijają swoje talenty artystyczne, wykazują się właściwą postawą w obliczu zagrożeń cywilizacyjnych, właściwie reagują w sytuacjach zagrożenia, znają przesłanie Jana Pawła II na temat funkcjonowania jednostki w społeczeństwie.
---	---	---

5. Przygotowanie do życia w społeczeństwie demokratycznym

„Autentyczna demokracja możliwa jest tylko w państwie prawnym i w oparciu o poprawną koncepcję osoby ludzkiej. Wymaga ona spełnienia koniecznych warunków, jakich wymaga promocja zarówno poszczególnych osób, przez wychowanie i formację w duchu prawdziwych ideałów, jak i „podmiotowości” społeczeństwa, przez tworzenie struktur uczestnictwa oraz współodpowiedzialności.”

Jan Paweł II, „Centesimus Annus”, 1 maja 1991 roku

Cele szczegółowe:	Treści:	Efekty:
<ul style="list-style-type: none"> rozumienie i nabywanie umiejętności stosowania przepisów prawa, przygotowanie do dojrzałego życia w strukturach regionalnych i państwowych., kształcenie umiejętności korzystania z mediów jako źródła informacji, ukazanie mechanizmów funkcjonowania demokratycznego państwa, kształcenie umiejętności wykorzystywania i oceny informacji z różnych źródeł, kształtowanie postaw prospołecznych i obywatelskich. 	<ul style="list-style-type: none"> instytucje oraz akty prawne regulujące prawa i obowiązki obywateli, szacunek wobec prawa w aspekcie szkolnym i państwowym., inicjatywy wspierające samorządność uczniowską w szkole i regionie, manipulacja w mediach, nauczanie Jana Pawła II o demokracji. 	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> przestrzegają zasad rządzących w społeczeństwie, biorą aktywny udział w życiu klasy, szkoły i środowiska, orientują się w bieżących wydarzeniach społeczno-politycznych, znają strukturę i znaczenie samorządu terytorialnego, znają zasady wyborów, znają prawa i obowiązki obywatelskie, wybierają informacje wiarygodne i użyteczne, potrafią rozróżnić manipulację medialną od perswazji, znają przesłanie Jana Pawła II na temat demokracji.

6. Promowanie pozytywnych wzorów funkcjonowania w rodzinie.

„Rodzina jest drogą pierwszą i z wielu względów najważniejszą. Jest drogą powszechną, pozostając za każdym razem drogą szczególną, jedyną i niepowtarzalną, tak jak niepowtarzalny jest każdy człowiek. Rodzina jest tą drogą, od której nie może on się odłączyć.”

Jan Paweł II, List do Rodzin, 1994

Cele szczegółowe:	Treści:	Efekty:
<ul style="list-style-type: none"> rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów związanych z okresem dojrzewania i dorastania. pogłębianie wiedzy związanej 	<ul style="list-style-type: none"> zmiany biologiczne, psychiczne i społeczne w różnych fazach rozwoju człowieka, problemy wieku dorastania, rola rodziny w życiu człowieka. relacje rodzinne, których podstawą jest więź 	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> znają zmiany zachodzące w człowieku w okresie dojrzewania i dorastania. dysponują wiedzą na temat

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkół nr 5 im. Jana Pawła II w Lublinie

<p>z funkcjami rodziny.</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtowanie pozytywnej postawy wobec życia ludzkiego. rozwijanie współpracy rodziców i opiekunów ze szkołą, 	<p>emocjonalna,</p> <ul style="list-style-type: none"> efektywne sposoby komunikowania się, wzajemne zrozumienie w rodzinie, odpowiedzialność za ludzkie życie, odpowiedzialne rodzicielstwo, dysfunkcje w rodzinie, relacje rodzic – nauczyciel, wzajemna pomoc i wymiana doświadczeń, nauczanie Jana Pawła II o wartości życia i rodziny. 	<p>prawidłowego funkcjonowania rodziny.</p> <ul style="list-style-type: none"> znają wartość życia ludzkiego. znają przesłanie Jana Pawła II na temat wartości życia i rodziny. rodzice współpracują ze szkołą
--	---	---

7. Tworzenie modelu zdrowego i ekologicznego stylu życia.

„Chodzi o to, ażeby wypoczynek nie był odejściem w próżnię, aby nie był tylko pustką. Wtedy nie będzie naprawdę wypoczynkiem. Chodzi o to, ażeby był wypełniony spotkaniem. Mam na myśli – i owszem - spotkanie z przyrodą, z górami, morzem i lasem. Człowiek w umiejętnym obcowaniu z przyrodą odzyskuje spokój, ucisza się wewnątrz.”

Jan Paweł II, Castel Gandolfo, 20 lipca 1980

Cele szczegółowe:	Treści:	Efekty:
<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie postawy dbałości o własny rozwój we wszystkich sferach, zapewnianie uczniom bezpieczeństwa, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, rozbudzanie wrażliwości na piękno i bogactwo świata przyrody, kształtowanie właściwych relacji człowiek-przyroda. 	<ul style="list-style-type: none"> zdrowie i jego aspekty, zdrowie psychiczne - depresje, samookaleczenia, samobójstwa, autoagresja, zasady bezpieczeństwa, monitoring a prawo do prywatności, techniki radzenia sobie ze stresem, poczucie odpowiedzialności za środowisko, zasady zdrowego żywienia, sport i aktywność fizyczna, aktywny wypoczynek, uzależnienia (alkohol, narkotyki, papierosy, e-papierosy, Internet, telefony komórkowe), instytucje wspierające i promujące zdrowy styl życia, informacja dla rodziców na temat zagrożeń, nauczanie Jana Pawła II o roli wypoczynku i miejscu człowieka w przyrodzie. 	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> dbają o zdrowie, uczestniczą w zajęciach wspierających rozwój fizyczny, czują się bezpiecznie na terenie szkoły, znają zasady bezpiecznego wypoczynku, radzą sobie ze stresem dbają o porządek najbliższego otoczenia, podejmują działania na rzecz ochrony środowiska, postępują zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznymi, znają przesłanie Jana Pawła II na temat wartości przyrody i wypoczynku.

8. Przygotowanie młodego człowieka do wejścia na rynek pracy

„Praca jest dobrem człowieka, dobrem jego człowieczeństwa, przez pracę człowiek nie tylko przekształca przyrodę, dostosowując ją do swoich potrzeb, ale także urzeczywistnia siebie jako człowieka, a także poniekąd bardziej staje się człowiekiem.”

Jan Paweł II, „Laborem exercens”, 14 września 1981

Cele szczegółowe:	Treści:	Efekty:
<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie postawy szacunku do pracy, przygotowanie do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu zawodowym, 	<ul style="list-style-type: none"> praca jako wartość, szacunek do pracy swojej i innych, cechy pożądane na rynku pracy: pracowitość, punktualność odpowiedzialność za podejmowane działania, sprawność 	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> rzetelnie wykonują powierzone im zadania, dbają o przestrzeganie regulaminów: dyscyplina, porządek, zasady bhp,

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkół nr 5 im. Jana Pawła II w Lublinie

<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie kompetencji kluczowych oczekiwanych przez pracodawców, zapoznanie z realiami współczesnego rynku pracy, rozbudzenie potrzeby doskonalenia zawodowego, kształtowanie postaw przedsiębiorczych , kreowanie aktywnej postawy wobec rynku pracy, * przygotowanie do roli pracownika i pracodawcy. * szczególnie dotyczy uczniów TGH i BS I stopnia	<ul style="list-style-type: none"> organizacyjna, zasady etyki i kultury zawodowej, zasady funkcjonowania rynku pracy, praca nad sobą, walka ze stresem, otwartość na zmiany, kompetencje personalne i społeczne, dokumenty aplikacyjne, rozmowa kwalifikacyjna, bieżąca sytuacja na rynku pracy, praktyki i staże zawodowe, prowadzenie działalności gospodarczej, język obcy zawodowy, kreatywność, konsekwencja w działaniu, bezrobocie i wykluczenie społeczne , mobilność zawodowa, przybliżanie treści nauczania Jana Pawła II o pracy.	<ul style="list-style-type: none"> szanują pracę innych – dbają o czystość, estetykę pomieszczeń, potrafią zorganizować stanowisko pracy, znają oczekiwania pracodawców. korzystają z poradnictwa zawodowego, dostrzegają związek między zainteresowaniami a efektywnością pracy, znają zasady prowadzenia działalności gospodarczej, rozumieją potrzebę nauki przez całe życie, znają przesłanie Jana Pawła II na temat wartości pracy.
--	--	---

Strategia działań wychowawczych i profilaktycznych stanowi podstawę do skonstruowania Planów Wychowawczo – Profilaktycznych w poszczególnych klasach.

Szczegółowy wykaz osób odpowiedzialnych za realizację zadań wychowawczych i profilaktycznych będzie zamieszczany w Planie Pracy Szkoły na każdy rok szkolny.

Formy realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Zespołu Szkół nr 5 im. Jana Pawła II w Lublinie realizowany jest poprzez:

- ✓ lekcje przedmiotowe i zajęcia pozalekcyjne,
- ✓ zajęcia z wychowawcą,
- ✓ warsztaty integracyjne,
- ✓ zajęcia prowadzone przez specjalistów,
- ✓ zajęcia biblioteczne,
- ✓ praktyki szkolne,
- ✓ zajęcia współfinansowane przez Unię Europejską,
- ✓ zajęcia prowadzone we współpracy z uczelniami wyższymi,
- ✓ konsultacje z nauczycielami, pedagogiem i psychologiem szkolnym, doradcą zawodowym,
- ✓ projekty działań wychowawczych inspirowanych myślą Jana Pawła II - praca nad realizacją motta,
- ✓ stosowanie w praktyce procedur obowiązujących w szkole,
- ✓ prelekcje i wykłady,
- ✓ prelekcje, szkolenia, warsztaty dla rodziców/opiekunów prawnych i nauczycieli z zakresu ryzykownych zachowań młodzieży,
- ✓ realizacja programów profilaktycznych, promujących zdrowy styl życia,
- ✓ udział młodzieży w festynach, akcjach charytatywnych, prozdrowotnych, ekologicznych,
- ✓ uroczystości szkolne, lokalne, państwowe; wyjścia do miejsc pamięci narodowej,
- ✓ udział uczniów w olimpiadach, konkursach przedmiotowych, artystycznych i w zawodach sportowych,
- ✓ organizacja konkursów, przeglądów, pokazów, kiermaszów, wystaw, prezentacji, imprez szkolnych o charakterze cyklicznym oraz imprez klasowych,
- ✓ wycieczki o charakterze dydaktycznym, wyjścia klasowe do kin, teatrów, muzeów,
- ✓ działalność szkolnego wolontariatu,

- ✓ działalność Szkolnego Ośrodka Kariery,
- ✓ działalność gabinetu pielęgniarki szkolnej i stomatologa,
- ✓ zebrania i rozmowy indywidualne z rodzicami, praca Rady Rodziców, Rady Szkoły,
- ✓ aktywizowanie rodziców/opiekunów prawnych do udziału w uroczystościach szkolnych,
- ✓ noszenie identyfikatorów przez uczniów i pracowników szkoły,
- ✓ monitoring i ochrona w szkole,
- ✓ stypendium Rady Pedagogicznej,
- ✓ współpraca z instytucjami wspierającymi pracę wychowawczą szkoły,
- ✓ współpraca ze szkołami imienia Jana Pawła II.

W przypadku zaistnienia czynników ryzyka stosowane są formy oddziaływań z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej, takie jak:

- ✓ indywidualizacja pracy z uczniem w oparciu o zalecenia opinii poradni psychologiczno – pedagogicznych,
- ✓ opracowanie i realizacja dla ucznia Indywidualnego Programu Edukacyjno – Terapeutycznego,
- ✓ objęcie ucznia nauczaniem indywidualnym,
- ✓ konsultacje specjalistyczne i przedmiotowe w ramach realizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- ✓ udział młodzieży i rodziców w grupach wsparcia w placówkach specjalistycznych,
- ✓ stosowanie kar regulaminowych,
- ✓ kierowanie ucznia do placówek specjalistycznych,
- ✓ objęcie wsparciem uczennic w ciąży umożliwiając im ukończenie nauki,
- ✓ organizacja spotkań z uczniem, rodzicem, wychowawcą, specjalistami oraz przedstawicielami sądu, policji i pomocy społecznej,
- ✓ pomoc materialna dla uczniów w trudnej sytuacji życiowej.

Osoby odpowiedzialne za realizację programu wychowawczo- profilaktycznego i ich zadania

Nadzór Pedagogiczny

- ✓ monitoruje pracę nauczycieli, wychowawców i specjalistów w zakresie realizacji działań wychowawczo-
profilaktycznych,
- ✓ współpracuje z podmiotami szkoły oraz instytucjami wspomagającymi szkołę w działaniach
wychowawczych i profilaktycznych,
- ✓ promowanie nauczyciel doskonalących się zawodowo w zakresie kompetencji wychowawczo –
profilaktycznych,
- ✓ inicjowanie i wspieranie swoim autorytetem działań wychowawczo – profilaktycznych w środowisku
szkolnym,
- ✓ budowanie, między nauczycielami i uczniami, relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaufaniu
- ✓ sprzyjanie pozytywnym relacjom w środowisku uczniowskim.

Rada Pedagogiczna

- ✓ opiniuje Program Wychowawczo –Profilaktyczny celem uchwalenia go przez Radę Rodziców
- ✓ wskazuje obszary wymagające oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych.

Nauczyciel

Nauczyciele Zespołu Szkół nr 5 im. Jana Pawła II w Lublinie realizują zadania i cele zawarte w przepisach prawa oświatowego. Szkoła stwarza uczniom warunki do rozwoju sprawności umysłowych oraz osobistych zainteresowań.

Uczeń nabywa umiejętność planowania, organizowania i oceny własnych osiągnięć oraz przyjmowania odpowiedzialności za naukę. Doskonali umiejętność skutecznego porozumiewania się w różnych sytuacjach, uczy się prezentacji własnego punktu widzenia, poprawnego posługiwania się językiem ojczystym. Umożliwia mu to efektywne współdziałanie w zespole i budowanie więzi międzyludzkich, przyswajanie metod i technik negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych.

Młodzież uczy się skutecznego działania w oparciu o obowiązujące normy, potrafi rozwiązywać problemy w twórczy sposób; poszukuje, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł.

Praca wychowawczo - profilaktyczna nauczycieli, jest realizowana w oparciu o treści wychowawczo – profilaktyczne zawarte w podstawach programowych poszczególnych przedmiotów realizowanych na IV etapie edukacyjnym.

Obejmuje ona:

- ✓ realizowanie zadań wychowawczych i profilaktycznych we wszystkich sferach działań szkoły,
- ✓ stworzenie uczniom warunków do wszechstronnego rozwoju,
- ✓ rozwijanie dociekliwości poznawczej uczniów, na drodze rzetelnej pracy prowadzącej do osiągnięcia celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie,
- ✓ uświadomienie życiowej użyteczności poszczególnych przedmiotów szkolnych i całej edukacji,
- ✓ wspomaganie uczniów w stawaniu się samodzielnymi w wymiarze indywidualnym i społecznym,
- ✓ uczenie szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego,
- ✓ przygotowanie do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych,
- ✓ przygotowanie do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości,
- ✓ kształtowanie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów, umiejętności współtworzenia w szkole wspólnoty nauczycieli i uczniów,
- ✓ wychowywanie poprzez własny przykład,
- ✓ wykonywanie zaleceń zawartych w orzeczeniach i opiniach wydanych przez PPP,
- ✓ współpracę z wychowawcami klas w realizacji zadań wychowawczo – profilaktycznych,
- ✓ doskonalenie kwalifikacji, zdobywanie wiedzy i umiejętności w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych.

Wychowawca klasy

Wychowanie stanowi podstawowy wymiar pracy każdego nauczyciela, szczególnie rola przypada jednak wychowawcy klasy, który poza nauczaniem swojego przedmiotu, ma za zadanie mądrze towarzyszyć swoim wychowankom w dorastaniu do samodzielnego, opartego na wartościach życia.

Obowiązki nauczyciela wychowawcy:

- ✓ przeprowadzenie diagnozy zespołu klasowego,
- ✓ diagnozowanie i uwzględnianie potrzeb ucznia w podejmowaniu działań wychowawczo - profilaktycznych i edukacyjnych,
- ✓ opracowanie dla klasy planu pracy wychowawczo – profilaktycznego i praca wychowawcza prowadzona według jego założeń,
- ✓ inicjowanie i koordynowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej, w tym określanie form i sposobów udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- ✓ utrzymywanie ścisłej współpracy z rodzicami i wspieranie ich w procesie wychowawczo – profilaktycznym,
- ✓ kształtowanie dobrej atmosfery w pracy zespołu klasowego, tworzenie klimatu zaufania, poczucia bezpieczeństwa, wzajemnej akceptacji i przyjaźni,
- ✓ kreowanie sytuacji, w których młodzi ludzie aktywnie rozwijają wszystkie sfery swej osobowości,
- ✓ pomoc wychowankom w rozwiązywaniu konfliktów na drodze dialogu i negocjacji,
- ✓ inspirowanie i wspomaganie pozytywnych działań zespołowych, integrujących zespół klasowy,
- ✓ pozytywne nastawienie do rozwiązywania problemów i realizacji oczekiwań wychowanków,
- ✓ wyposażenie ucznia w umiejętność radzenia sobie w różnych trudnych sytuacjach,
- ✓ motywowanie wychowanków do nauki i pracy nad sobą, rozbudzanie ciekawości świata,
- ✓ otoczenie szczególną troską wychowanków sprawiających problemy wychowawcze oraz z trudnościami w nauce,
- ✓ współdziałanie ze wszystkimi nauczycielami i koordynowanie ich działań wychowawczo - profilaktycznych
- ✓ prowadzenie dokumentacji zespołu klasowego,
- ✓ realizowanie zadań zawartych w dokumentach Szkoły w ramach godzin wychowawczych oraz innych działań wynikających z bieżącego funkcjonowania Szkoły,
- ✓ prowadzenie działań wspomagających wszechstronny rozwój wychowanków,

Pedagog i psycholog szkolny

Pedagog i psycholog szkolny podejmują działania wychowawczo profilaktyczne, wynikające z zapisów zawartych w obowiązujących aktach prawnych.

Do ich zadań należy w szczególności:

- ✓ diagnozowanie uczniów, rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów,
- ✓ diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju ucznia,
- ✓ podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- ✓ pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,

- ✓ minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- ✓ analizowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych,
- ✓ udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- ✓ inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- ✓ wspieranie działań wychowawczo – profilaktycznych nauczycieli, wychowawców i rodziców,
- ✓ poszerzanie wiedzy uczniów i rodziców w zakresie promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Doradca zawodowy

Do zadań doradcy zawodowego w zakresie działań wychowawczo – profilaktycznych należy w szczególności:

- ✓ systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- ✓ gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia,
- ✓ prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowanie kształcenia i kariery zawodowej,
- ✓ koordynowanie działalności informacyjno – doradczej, prowadzonej przez szkołę,
- ✓ współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego,
- ✓ wspieranie nauczycieli wychowawców i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- ✓ udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom,
- ✓ prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej,
- ✓ wspieranie w działaniach doradczych rodziców i nauczycieli, poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo – informacyjnych, udostępnianie informacji i materiałów do pracy z uczniami,
- ✓ współpraca z radą pedagogiczną, w zakresie tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, realizacji działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej,
- ✓ współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego, w szczególności z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczna pomoc uczniom i rodzicom.

Pielęgniarka szkolna

Do zadań pielęgniarki szkolnej należy:

- ✓ badania przesiewowe w celu wychwycenia nieprawidłowości w stanie zdrowia ucznia i kierowanie młodzieży do lekarzy specjalistów,
  - ✓ prowadzenie profilaktyki zdrowotnej w formie konsultacji indywidualnych z uczniem i rodzicem;
  - ✓ promowanie zdrowia i zdrowego stylu życia,
  - ✓ udzielanie pierwszej pomocy w przypadkach nagłych zachorowań;
-

Stomatolog

Do zadań lekarza stomatologa należy:

- ✓ prowadzenie badań wstępnych i kontrolnych z instruktą higieny jamy ustnej,
- ✓ wykonywanie zabiegów profilaktycznych (skaling, fluoryzacja) i leczenia jamy ustnej.

Pozostali pracownicy szkoły

Mają zadania:

- wspierają działania wychowawcze i profilaktyczne podejmowane przez szkołę,
- monitorują bezpieczeństwo uczniów,
- wstępnie identyfikują osoby zagrożone zachowaniami ryzykownymi,
- współpracują z wychowawcami i nauczycielami w zakresie promocji zdrowia, bezpieczeństwa i porządku w szkole.

Współpraca z Rodzicami

Oferta szkoły dla Rodziców

- Rzetelna i systematyczna informacja o sytuacji dziecka w szkole dotycząca postępów w nauce i zachowaniu, relacji z rówieśnikami, ewentualnych trudności i problemów, zainteresowań i możliwości ich realizacji.
- Pomoc i współpraca w wyborze metod wychowawczych stymulujących do maksymalnego rozwoju.
- Poradnictwo i doradztwo psychologiczno-pedagogiczne.
- Wsparcie w planowaniu ścieżki edukacyjno – zawodowej poprzez doradztwo zawodowe.
- Informacja o możliwościach uzyskania pomocy materialnej oraz psychologiczno-pedagogicznej.
- Pomoc w rozwoju zainteresowań dziecka, ukierunkowanie i wyborze dalszej drogi kształcenia.
- Wspieranie autorytetu rodziny.
- Dokładna informacja o pracy szkoły poprzez zapoznanie ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo – Profilaktycznym.

W ramach współpracy oczekiwania szkoły w stosunku do Rodziców

- Rzetelna informacja o dziecku.
- Systematyczny kontakt ze szkołą – udział w zebraniach, konsultacjach, zgłaszanie się na wezwania, dzielenie się swoimi spostrzeżeniami i uwagami.
- Zaangażowanie w życie szkoły.
- Współpraca z wychowawcą, pedagogiem i psychologiem szkolnym w celu eliminowania zjawisk niepożądanych.
- Systematyczne usprawiedliwianie nieobecności dziecka w szkole.
- Poszukiwanie rozwiązań w sytuacjach spornych.
- Wspieranie autorytetu szkoły.

Instytucje wspomagające pracę wychowawczą

Instytucje wychowawcze:

- ✓ Zespół Poradni nr 3
- ✓ Bursy szkolne
- ✓ Sąd Rodzinny i Nieletnich
- ✓ Sąd Okręgowy w Lublinie
- ✓ V Komisariat Policji w Lublinie
- ✓ Straż Miejska Miasta Lublin
- ✓ Uczelnie wyższe z Lublina
- ✓ Okręgowa Izba Radców Prawnych
- ✓ Fundacja OIRP „Znam prawo”
- ✓ Stowarzyszenie Sędziów Polskich JUSTITIA
- ✓ Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy
- ✓ Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Lublinie
- ✓ Lubelski Związek Piłki Nożnej
- ✓ Polski Związek Piłki Nożnej

Instytucje kulturalne:

- ✓ Muzeum Lubelskie w Lublinie
- ✓ Państwowe Muzeum na Majdanku
- ✓ Muzeum Literackie im. J. Czechowicza
- ✓ Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. KEN w Lublinie

Instytucje religijne:

- ✓ Caritas – centrala Archidiecezji Lublinie
- ✓ Fundacja Dzieło Nowego Tysiąclecia
- ✓ Wydział ds. Wychowania Katolickiego Kurii Metropolitalnej w Lublinie

Instytucje socjalne:

- ✓ Miejskie Ośrodki Pomocy Rodzinie
- ✓ PCK – Zarząd Okręgowy
- ✓ Wojskowa Stacja Krwiodawstwa

Ewaluacja

Ewaluacja oznacza systematyczne gromadzenie informacji na temat przeprowadzonych działań, w celu wykorzystania ich do modyfikacji i podwyższania skuteczności przyszłych działań.

W celu rzetelnej oceny skuteczności oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych, program podlega ewaluacji, zgodnie z pojawiającymi się potrzebami w wyznaczonych obszarach pracy szkoły.

Ocenie ewaluacyjnej podlegać będzie w szczególności:

- ✓ znajomość i przestrzeganie obowiązujących w szkole norm i zasad funkcjonowania w szkole
- ✓ frekwencja uczniów,
- ✓ realizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole,
- ✓ zaangażowanie uczniów w zajęcia pozalekcyjne oraz konkursy,
- ✓ udział uczniów w działaniach promujących zdrowy i aktywny styl życia.

Narzędzia ewaluacji:

- ankiety skierowane do uczniów, nauczycieli, rodziców, których celem będzie uzyskanie informacji na temat realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i ewentualnej jego modyfikacji,
- analiza dokumentacji szkolnej,
- obserwacje i ocena zachowania uczniów,
- rozmowy z uczniami,
- konsultacje i rozmowy z wychowawcami, nauczycielami, specjalistami i rodzicami.

Ewaluacji dokonuje zespół powołany przez Dyrektora szkoły. Program Wychowawczo – Profilaktyczny poddawany jest ewaluacji raz w roku. Program Wychowawczo – Profilaktyczny będzie modyfikowany w zależności od wyników ewaluacji.

Załączniki

---

1. Szablon Planu Pracy Wychowawczo – Profilaktycznej klasy
2. Plany Pracy Wychowawczo – Profilaktycznej poszczególnych klas opracowane na cykl kształcenia

Wykaz literatury

- ✓ Andrzejewska A., (2014), Dzieci i młodzież w sieci zagrożeń realnych i wirtualnych. Aspekty teoretyczne i empiryczne, Warszawa: Difin
- ✓ Dybowska E., Walulik A., (2008), Obieżyświat. Twórcze zagospodarowanie czasu wolnego, Kraków: RUBIKON
- ✓ Gaś Z. B. (red.), (2011), Profesjonalna profilaktyka w szkole: nowe wyzwania, Lublin: Innovatio Press.
- ✓ Gaś Z. B., (2013), Profilowanie psychologiczne uczniów jako warunek skutecznych oddziaływań dydaktyczno-wychowawczych, Lublin: Innovatio Press.
- ✓ Gaś Z. B. (red.), (2016), Rodzina a profilaktyka zaburzeń w zachowaniu, Lublin: Innovatio Press.
- ✓ Gaś Z., Poleszak W., (2017) Opracowujemy i ewaluujemy program wychowawczo-profilaktyczny szkoły, Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji
- ✓ Grzelak Sz., (2009), Profilaktyka ryzykownych zachowań seksualnych młodzieży. Aktualny stan badań na świecie i w Polsce, Kraków: RUBIKON
- ✓ Guz S., Andrzejewska J., (2008) Edukacja wobec zagrożeń rozwoju i bezpieczeństwa dzieci, Lublin: UMCS
- ✓ Kołakowski A. (red.), (2013), Zaburzenia zachowania u dzieci. Teoria i praktyka, Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- ✓ Kowalska K., (2015), Cnoty kardynalne jako fundament wychowania człowieka dojrzałego, [w:] Gaś Z. B. (red.), Kłopoty z dorosłością, Lublin: Innovatio Press, s. 29–44.
- ✓ Łakomski M., (2010), Pomóż uzależnionym! Poradnik dla nauczycieli i wychowawców, Kraków: Oficyna Wydawnicza IMPULS
- ✓ Łobocki M., (2007), W trosce o wychowanie w szkole, Warszawa: Oficyna Wydawnicza IMPULS.
- ✓ Ostaszewski K., (2014), Zachowania ryzykowne młodzieży w perspektywie mechanizmów resilience, Warszawa: Instytut Psychiatrii i Neurologii.
- ✓ Ostrowska K., (2014), W poszukiwaniu wartości. Cz. I Ja – inni, Kraków: RUBIKON.
- ✓ Poleszak W., (2012), Synergia w zespołach interdyscyplinarnych pracujących na rzecz dziecka i rodziny, [w:] Uchnast Z. (red.), Synergia a dobro wspólne. Wybrane zagadnienia z psychologii kierowania, Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL, s. 303–311.
- ✓ Poleszak W., (2013), Nowe media – zagrożenia i szanse dla profilaktyki zachowań dysfunkcyjnych, [w:] Plichta P., Pyżalski J. (red.), Wychowanie i kształcenie w erze cyfrowej (s. 15–40), Łódź: Regionalne Centrum Polityki Społecznej.
- ✓ Poleszak W. (red.), (2016), Wyzwania i zagrożenia adolescencji, Lublin: Innovatio Press.

- ✓ Pyżalski J. (red.), (2015), Wychowawcze i społeczno-kulturowe kompetencje współczesnych nauczycieli. Wybrane konteksty, Łódź: theQ studio.
- ✓ Raczyńska K., Synakiewicz A., (2013), Szkoła wolna od dyskryminacji. Materiały dla wychowawców pedagogów szkolnych ze scenariuszami lekcji wychowawczych, Warszawa: Oficyna Prawa Polskiego.
- ✓ Śliwerski B., (2011), Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków: Oficyna Wydawnicza IMPULS

Literaturę uzupełniającą stanowią pozycje szkolnej biblioteki poświęcone nauczaniu Jana Pawła II.

Plan Wychowawczo – Profilaktyczny Klasy

Szkoła: .....

(XXIV Liceum Ogólnokształcące/ Technikum Gastronomiczno – Hotelarskie/ Branżowa Szkoła Gastronomiczna I stopnia - wybrać właściwe)

Klasa.....

Wychowawca: .....

Cykl nauki: 20.../20...

1. Diagnoza zasobów i potrzeb rozwojowych klasy:

(informacja o klasie, np.: liczba uczniów z opiniami, objętych pomocą psychologiczno – pedagogiczną, uzdolnionych, stan zdrowia, sytuacja rodzinna i materialna, trudności edukacyjne uczniowie dojeżdżający, motywacja do nauki, itp.)

Cele szczegółowe	Formy realizacji	Tematyka zajęć z wychowawcą - treści wychowawcze i profilaktyczne	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji zadań (poziom klasy)	Uwagi o realizacji
Wspieranie uczniów w świadomym kształtowaniu własnej drogi rozwoju, z uwzględnieniem ich potrzeb i możliwości					
Kształtowanie osobowości uczniów w oparciu o wartości etyczne					
Budowanie więzi z Ojczyzną, uczenie współczesnego patriotyzmu					
Rozwijanie otwartej postawy wobec siebie i					

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkół nr 5 im. Jana Pawła II w Lublinie

otaczającej rzeczywistości					
Przygotowanie do życia w społeczeństwie demokratycznym					
Promowanie pozytywnych wzorów funkcjonowania w rodzinie					
Tworzenie modelu modelu zdrowego i ekologicznego					
Przygotowanie młodego człowieka do wejścia na rynek pracy					
Podejmowanie działań związanych z realizacją przesłania Patrona Szkoły					
Profilaktyka selektywna i wskazująca (w zależności od potrzeb)*					

Wyjaśnienie pojęć:

Profilaktyka uniwersalna – skierowana do wszystkich uczniów. Jej celem jest wspieranie ucznia w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań ograniczających zachowania ryzykowne. Treści wskazane w obszarach pracy wychowawczej wyczerpują zakres profilaktyki uniwersalnej

*Profilaktyka selektywna – ma charakter wczesnej interwencji. Jej celem jest identyfikacja osób lub grup o najwyższym ryzyku dysfunkcyjności oraz pomaganie w niwelowaniu ryzyka.

Profilaktyka wskazująca – polega na wsparciu uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania substancji psychoaktywnych lub wystąpiły inne zachowania ryzykowne.

Plan Wychowawczo – Profilaktyczny Klasy stanowi załącznik do Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły.

Plan opracowany na cykl nauki w szkole. Podlega corocznej modyfikacji w obszarze diagnozy i realizacji celów szczegółowych.